

Розділ 2. СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ІННОВАЦІЙНИМ ТИПОМ МИСЛЕННЯ

Петро Банщиків,

кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри стратегії підприємств
ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»,
petro.banshchikov@kneu.ua

ТРЕНІНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ І ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ МЕНЕДЖМЕНТУ КОМПАНІЙ

Petro Banshchikov,

PhD associate professor Enterprise Strategy Department of Kyiv National Economic University,
petro.banshchikov@kneu.ua

TRAINING AS AN INSTRUMENT OF PREPARATION STUDENTS AND REFRESHER COURSES MANAGEMENT COMPANIES

У цьому матеріалі розглянуто досвід розробки та використання тренінгів з використання програми 1С УНФ у навчальному процесі в ході підготовки економістів і підвищення кваліфікації керівників невеликих компаній.

Постановка проблеми. Різноманітні програми з підтримки бізнесу на основі технологічної платформи 1С сьогодні отримали широке застосування у вітчизняних компаніях. Проте основними користувачами традиційно залишаються вузькі спеціалісти. Керівники підприємств значно менше застосовують такі програми у своїй повсякденній діяльності. В той же час функціональні особливості сучасних програм на основі 1С дають відкривають великі можливості саме для топ-менеджерів. Тому дуже важливим є навчити керівників ефективно користуватися цими сучасними інструментами. Тренінги залишаються одним із дієвих навчальних заходів для топ-менеджерів. Тому питання методичного наповнення тренінгів по використанню програм 1С для керівників є актуальною проблемою.

Питанням організації навчального процесу для користувачів програмних продуктів 1С велика увага приділяється в публікаціях самої компанії 1С. Достатньо відмити наявність широкої мережі сертифікаційних центрів навчання на пострадянському просторі. Ці центри забезпечують методичними матеріалами як слухачів курсів, так і викладачів. Кількість таких видань вимірюється тисячами. Питання, які стосуються оперативного управління підприємствами на з використанням програми 1С:УНФ розглянуті в [4—9]. Слід відмітити, що ці публікації стосуються питань використання функціональних особливостей програми та в меншій мірі розглядають «предметну галузь».

З іншого боку існують дуже багато джерел, і яких розглядається управління компанією з різних боків, але без прив'язки до функціональних можливостей програмних продуктів 1С. Типовим прикладом може бути [3].

У зв'язку з цим виникає певна потреба у визнанні формату тренінгу, який дозволив би отримати певні навички з використання сучасних інструментів управління підприємством у середовищі інформаційної системи 1С.

Метою статті є узагальнення досвіду розробки та проведення тренінгів для керівників і студентів (як майбутніх управлінців) з оперативного управління невеликими компаніями з використанням програми 1С УНФ.

Тренінг як ефективний захід формування управлінських компетенцій.

Здатність вирішувати складні управлінські питання формується не тільки на практиці, але і за допомогою спеціальних тренінгів.

Тренінг-курс «Управління інформаційно-аналітичної бази підприємства в системі 1С» створено для студентів 3-го року навчання спеціальності «Економіка підприємства». Цей контингент студентів добре обізнаний на фундаментальні дисципліни і лише починають знайомство із фаховими дисциплінами. Це означало, що студенти ще слабо уявляють собі основні бізнес-процеси, що відбуваються у реальних компаніях. Це вплинуло на вибір варіанту програми 1С і на наповнення навчального матеріалу тренінгу.

Серед багатьох програм від компанії 1С було обрано конфігурацію «Управління невеликою фірмою» на технологічній платформі «1С Підприємство 8». Цей програмний продукт

відрізняється повнотою взаємозв'язаних розділів при відносно простій системі управління. По суті ця програма є міні ERP-система, яка розрахована на керівників невеликих компаній. Саме завдяки її комплексності та простоті вирішувалися основні цілі тренінгу — навчити роботи з програмою 1С і сформувати навички прийняття ефективних управлінських рішень.

Навички оперативного управління фірмою формуються завдяки системі спеціально розроблених тренінгових завдань, які потрібно виконати під час віртуального керування тренінговим підприємством. Інформаційна модель передбачає введення первинних залишків, налаштування обліку як по підприємству в цілому, так і по його організаціям (юридичним особам, які належать одному власнику). Всі тренінгові завдання відтворюють основні операції у таких сферах, як продаж товарів, закупівля ресурсів, виробництво продукції та надання послуг, управління персоналом та оплата його праці, забезпечення платоспроможності й ін. Отже, комплексний характер тренінгових завдань забезпечує інтеграцію розрізнених знань з різних дисциплін у цілісне уявлення про діяльність підприємства.

В якості навчальної інформаційної бази використовувалось ті тренінгові підприємства, які пропонуються у сертифікованих курсах від компанії 1С, що були адаптовані під діюче українське законодавство.

Дуже корисним виявилось починати тренінг із з'ясування ніби то добре знайомих понять: подія—дія—документ. Якщо розглядати різні бізнес-процеси у такому контексті, то це дуже гарно структурує мислення саме у середовищі інформаційних систем на підприємствах. Після виконання кількох вправ студентам простіше сприймати логіку кожної теми тренінгового курсу.

Аналітичні аспекти тренінгу

Особлива увага приділяється аналітичній складовій прийняття рішень. Програма має великі можливості у формуванні значної кількості аналітичних звітів. Від стандартної звітності компанії, наприклад, при виконанні операції закриття місяця розраховується баланс, звіт про фінансові результати та ін. До спеціальних звітів з будь-якої сфери діяльності компанії. При цьому слід враховувати, що самі звіти, як документи відсутні у системі. Кожний раз, коли потрібно отримати звіт, — він формується під задані користувачем параметри налаштування. Параметрів такого налаштування дуже багато. Тут і ступень деталізації розрахунків (від окремого замовлення споживача до підрозділів компанії). Великі можливості для аналізу та прийняття рішень має гнучке налаштування плану рахунків управлінського обліку. Зазвичай у стандартних налаштуваннях план рахунків управлінського обліку співпадає із планом бухгалтерських рахунків. Проте, деякі невеликі зміни у плані рахунків управлінського обліку дозволяють формувати систему управління витратами під потреби менеджменту певного підприємства.

Розглянемо лише один приклад таких налаштувань. У класичній теорії управлінського обліку широко використовуються низка показників на основі СVP-аналізу (точки беззбитковості), а саме: обсяг беззбитковості, запас міцності, операційний важіль тощо. В теорії все виглядає просто. Для розрахунку вказаних показників перш за все потрібно виокремити постійні та змінні витрати. А потім можна робити відповідні розрахунки.

У програмі 1С:УНФ первинною інформацією виступають обороти по певним рахункам, яка накопичується там автоматично при здійсненні відповідних операцій. Якщо сформувати звіт «Оборотно-сальдова відомість», то можна отримати інформацію щодо постійних і змінних витрат.

Але в програмі є налаштування, які дозволяють «відправляти» ті чи інші витрати на різні рахунки. Наприклад, заробітна плата виробничих робітників може бути віднесена до прямих витрат у складі незавершеного виробництва (Рахунок 108 «Зарплата виробничого персоналу»), а може бути записана на рахунок 91 «Загальновиробничі витрати».

Більш того, для одного робітника можна одночасно враховувати різні виплати по зарплаті у різних рахунках. Наприклад, оплати по окремим завданням можна віднести на загальновиробничі витрати, а різні варіанти відрядної заробітної плати — на зарплату виробничого персоналу. Таке налаштування робиться при прийомі співробітника на роботу під час заповнення відповідної форми електронного документу.

Після оплати праці такому працівнику частина витрат по заплаті автоматично буде накопичуватися на рахунку 108 «Зарплата виробничого персоналу» (для розрахунку змінних витрат), а інша частина на рахунку 91 «Загальновиробничі витрати» (постійні витрати)

Кожне тренінгове заняття проходить відповідно до спеціально розробленої технологічної карти яка містить у собі:

- 1) короткий список інформаційних джерел (навчальні видання від компанії 1С, та спеціальні ілюстративно-інструктивні матеріали);
- 2) теоретичні питання до обговорення із студентами;
- 3) тренінгові завдання для синхронної роботи студентів і бізнес-тренера;

4) тренінгові завдання для формування аналітичних компетенцій (виконуються у режимі «Питання — відповідь»);

5) тренінгові завдання для самостійного опрацювання в інформаційній системі тренінгового підприємства;

б) виконання вправ або тестів для закріплення студентами знань і вмінь з теми заняття.

Як показала практика, побудова тренінгових занять відповідно до змісту технокарти, дозволяє ефективно поєднувати процеси отримання навиків і вивчення і засвоєння сучасних методів управління підприємствами, що означає отримання відповідних компетенцій у майбутніх фахівців.

Висновки

Ефективне використання сучасних інструментів управління підприємствами на основі інформаційних технологій передбачає відповідні зміни у системі підготовки економістів. Одним із дієвих заходів такої зміни може бути широке застосування спеціальних тренінгів, які спрямовані на формування професійних компетенцій з управління компаніями.

Список використаних джерел

1. Банщикова П.Г., Кубарева І.В., Скитьова Г.С. Досвід розробки та впровадження тренінг-курсу з формування та використання інформаційно-аналітичної бази підприємства в системі ІС:УНФ.// Збірник матеріалів Інтернет-конференція науково-педагогічних працівників кафедри стратегії підприємств «Від викладання дисциплін — до освоєння наук: трансформація змісту, технологій освітньої діяльності та розвиток педагогічної майстерності» (листопад 2012 р.). — К.: КНЕУ. 2012. — С. 6—8

2. Воронкова В. Г. Основи підприємництва: теорія та практикум : навч. посіб. / В. Г. Воронкова. — К. : Ліра-К, 2014. — 455 с

3. Гартвич А.В. Планирование закупок, производства и продаж в ІС:Предприятия 8. — М.: Фирма ІС., 2013. — 160 с.

4. Клепцова О.Ю. ІС: Управление небольшой фирмой 8. Самоучитель. Изд. 2. —М.: Фирма ІС., 2012. — 443 с.

5. Колесников С.Н. Планирование деятельности производственного предприятия. От промфинтехпланирования к MRP II и дальше. — М.: Фирма ІС, 2012. — 382 с.

6. Кудинов А.В. CRM: Практика эффективного бизнеса. Изд. 2. — М.: Фирма ІС. 2013. — 463 с.

7. Оперативное управление в малом бизнесе с использованием программы «ІС: Управление небольшой фирмой 8». Методические материалы для слушателей сертифицированного курса. — М.: Фирма ІС. 2013. — 193 с.

8. Ситосенко Е.А. Управление заказами в системе программ ІС: Предприятие 8. — М.: Фирма ІС. 2012. — 219 с.

9. Степаненко Н.М. CRM-система як інструмент персоніфікованого маркетингу [Електронний ресурс] / Н. М. Степаненко // Управління розвитком. — 2014. — № 7. — С. 87-89. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2014_7_35

10. Шатоха О.В. Інструмент КРІ і методологія Agile: сучасні підходи в управлінні проєктами [Електронний ресурс] / О. В. Шатоха // Вісник Національного технічного університету «ХПІ». Сер. : Нові рішення в сучасних технологіях. — 2013. — № 38. — С. 65-70. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vcpinrct_2013_38_13

Ключові слова: тренінг, програма ІС, управління, аналіз

Keywords: training, program ІС, management, analysis

Інтернет-адреса конференції: <http://ibe.kneu.org/uk/banshhykov-p-g-trening-yak-instrument-pidgotovky-studentiv-i-pidvyshhennya-kvalifikatsiyi-menedzhmentu-kompanij/>

Ольга Бойко,

директор Навчального центру «УКРПРОМЛІФТЗВАР»,
info@liftzvar.com.ua

ІННОВАЦІЇ У ПРОФЕСІЙНОМУ НАВЧАННІ

Olga Boyko,

director The educational center «UKRPROMLIFTZVAR»,
info@liftzvar.com.ua

INNOVATIOS IN VOCATIONAL TRAINING

Питання інновацій у професійному навчанні — це, перш за все, питання можливостей зростання і перспектив самовираження людини, це відношення до вибору або створення роботи на ринку праці, а також вибору власного, унікального шляху професійного розвитку.